

Motion till riksdagen 2020/21:3110

av **Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 8 Migration

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Bakgrund

Under decennier har svensk migrationspolitik präglats av brist på ansvarstagande, förståelse och långsiktighet. Politiska beslut har fattats utan ordentliga konsekvensanalyser, i strid mot det uppdrag som egentligen finns. I stället har fromma förhoppningar och naivitet tillåtits vara vägledande då regelverk och mottagningssystem utformats. Samtidigt har Migrationsverkets bedömningar i sin tur präglats av otydlighet, godtycke och svag kontroll, inte sällan kopplat till brister i den politiska styrningen.

Detta har på många sätt lett till en ohållbar situation. Under 2010-talet har vi sett en dramatisk ökning vad gäller asylsökande, trots att Sverige inte utgör närområde till någon krishärd. Kulmen kom under 2015 och föranledde den tillfälliga lag som gällt sedan juli 2016, och som juli 2019 förlängts i uppluckrad form. Trots upprepade löften om ”Europas lägstanivåer” har väldigt lite hänt i praktiken. Migrationsverkets prognos för 2020–2023 talar om ytterligare 230 000 asyl- och anhörigärenden som ska hanteras under en fyraårsperiod, volymmässigt alltså mer än Lund och Västerås tillsammans.

Anhöriginvandringen i sig har fortsatt utgjort nästan hälften av all invandring till Sverige, till stor del utan att några krav ställts gällande försörjning. Även i de fall det ställts försörjningskrav är dessa lågt satta, och många som anhöriginvandrar påbörjar sitt liv i Sverige i fattigdom och utanförskap.

Även i fall som rör studerande och arbetskraftsinvandring har problemen vuxit. Antalet beviljade uppehållstillstånd för studerande och arbetskraftsinvandrare har visserligen legat på en relativt konstant nivå. Bristerna i systemen har dock öppnat upp för oseriösa migranter och arbetsgivare. Svartarbetet har blivit allt vanligare, och skuggsamhället växer. Samtidigt har det återkommande rapporterats om toppstudenter

och högkvalificerad arbetskraft med spetskompetens som drabbats av orimligt strikta tolkningar av dåligt skrivna lagar.

Den stora migrationen till Sverige har inneburit stora påfrestningar på samhället i stort och särskilt kommunernas ekonomiska situation. Kombinationen av väl tilltagna bidragssystem och svagt ställda självförsörjningskrav har resulterat i höga kostnader och en kraftig belastning av de offentliga finanserna. Både socialt och ekonomiskt är samhället segregerat, med bristande tillit såväl mellan individer som till systemen.

Den parlamentariska Migrationskommittén arbetade under ett år för att lägga fram en ny, hållbar migrationspolitik för Sverige. Under sommaren 2020 kollapsade dock förhandlingarna mellan partierna, och slutbetänkandet i september samma år blev till en urvattnad kompromiss. Det är tydligt att det alltjämt saknas en krisinsikt bland de etablerade partierna. Sverigedemokraterna vill ta vår tids största utmaning på allvar. Vart försök till lösning måste utgå från skärpta krav, och drastiskt minskad invandring.

Politikens inriktning

Sverigedemokraterna vill vända utvecklingen och ge Sverige en fungerande och ansvarstagande migrationspolitik, utan kostsamma bidragssatsningar och fruktlösa integrationsprojekt. Migrationen ska inte längre vara föremål för dygdsignalering eller missriktad idealism, utan klart och tydligt utgå från Sveriges intressen.

I enlighet med FN:s flyktingkonvention utgår Sverigedemokraternas flyktingpolitik från principen att en människa på flykt ska få skydd, och vår bestämda uppfattning för att minimera lidande och förenkla skyddsprocessen bör det ske i första säkra land.

Sverige bör verka för en human flyktingpolitik som prioriterar de svagaste och mest utsatta grupperna i närområden där de akuta skyddsbehoven är som störst, vilket huvudsakligen hanteras under utgiftsområde 7.

En förutsättning för detta är ett omedelbart avvecklande av den politik som gynnar dem som har fysisk styrka, ekonomi och kontakter att ta sig till Sverige. Målsättningen måste vara att antalet asylsökande från länder utan geografisk närhet till Sverige går mot noll. En positiv sidoeffekt av denna omställning till tidig och nära hjälp blir att den svenska staten och våra kommuner får en chans till återhämtning.

Det gäller nu att snabbt beta av balanserna i asylsystemet och öka takten på beslutsfattande och domstolsprövningar. Asylprocessen ska snarare ta veckor än år att genomföra, förläggas i särskilda transitcenter, medan kommunerna ska få ökat självbestämmande i mottagandet av asylsökande. EU-rättens alla möjligheter till ökade kontroller och påskyndade asyloffaranden ska användas.

Inom anhöriginvandringen ska försörjningskrav skärpas och breddas, detta för att så många som möjligt enligt internationell rätt omfattas av dem. Ingen ska längre kunna flytta till Sverige efter kärleken, och redan vid ankomsten befinna sig i fattigdom och utanförskap. Kontroller ska också förbättras, med fokus på vandel, och att förebygga våld i relationer.

Arbetskraftsinvandringen ska reformeras, med fokus på Sveriges behov, svenska villkor, och gagn för det svenska samhället snarare än belastning. Vidare ska kontroller och olika former av digitala system förbättras, för att snabba på processerna, och göra att fusk och missförhållanden upptäcks snabbare. Slutligen måste kompetens-

utvisningarna få ett slut, och båda villkor och rättigheter för arbetskraftsinvandrare förbättras, så att Sverige blir ett attraktivt land för internationell spjutspetskompetens.

Arbetet mot att städa upp efter de gångna decenniernas migrationskris kräver omfattande reformer. Samhället måste på allvar ta upp striden mot den illegala migrationen, inklusive de personer som vägrar lämna vårt land efter beslut i domstol. Skuggsamhället måste bekämpas, illegalt arbete beivras, utländska brottslingar utvisas, samarbetsavtal med tredjeländer komma på plats, och den starka rättsstaten återställas. Möjligheten till samarbete, samverkan och öppenhet mellan myndigheter, när det gäller information och uppgifter om utlänningars vistelse i Sverige, måste stärkas.

Som helhet ska regelverken gällande migration vara tydliga för alla som planerar att komma till Sverige. Oavsett om det gäller asyl-, anhörig-, arbetskrafts- eller studieinvandring ska villkor för vistelsen vara tydliga redan vid gränspassage. Ökat individuellt ansvar vid anhöriginvandring är en självklarhet, gällande sådant som bostad, försörjning och försäkringar.

För en långsiktigt hållbar migrationspolitik krävs en stark nationalstat med väl fungerande institutioner och respekt för landets gränser. En återupprättad tillit till samhällskontraktet kräver ett stärkt medborgarskap med tydlighet rörande såväl rättigheter som skyldigheter för alla som vistas på svensk mark. Dagens låga eller obefintliga krav för att upptagas till medborgare är inte acceptabelt. Samtidigt har en halv miljon redan upptagits till medborgare det gångna decenniet. Av detta skäl ska ett moratorium för medborgarskapsärenden snarast införas, under vilket sådana ärenden inte får handläggas. Detta ska gälla till dess en ny medborgarskapslag finns på plats.

Målet med Sverigedemokraternas migrationspolitik är en kontrollerad och hanterbar invandring, där de som söker sig till landet förväntas göra rätt för sig och är villiga att anpassa sig till Sverige. Med vår migrationspolitik kommer viktiga steg att tas för att åtgärda den situation som råder i dag, samt för att lägga grunden för en ansvarsfull politik som är långsiktigt hållbar.

Sverigedemokraternas satsningar

Minskade kostnader för asylprövning

Resultatet av sverigedemokratisk politik, både inom migration och i andra delar av samhället, kan redan under 2021 antas leda till minskade flöden av asylsökande till Sverige. Antalet asylsökande som återtar sin ansökan kan väntas öka, liksom antalet tidigare skyddsbehövande som väljer att återvända hem i stället för att ansöka om förlängning av uppehållstillstånd på grund av skydd.

Följden av det minskade trycket på Migrationsverkets asylprövningsenheter blir minskade ärendemängder, och att gamla balanser kan avarbetas. Givet verkets prognoser över produktivitet och tillgängliga resurser, är det troligt att balanserna av förstagångsärenden uttraderas till hösten 2021, varefter balanserna av förlängningsärenden i stort sett avarbetas till årets slut.

Tilläggas bör att förlängningsärenden är avsevärt mycket lättare, och därmed billigare i tid och resurser, att avgöra än förstagångsärenden. Givet att antalet balanser avarbetas, och antalet nya asylsökande minskar mycket drastiskt, kommer det därmed

uppstå en överkapacitet av asylprövningsresurser, som därmed till stor del kan avvecklas under år 2022.

Satsning på migrationsdomstolarna

Den allra största delen av alla asylbeslut, och en stor del av övriga migrationsbeslut, överklagas efter avslag till migrationsdomstolarna. En avarbetning av balanserna hos migrationsverket beräknas därmed föranleda ökad belastning för domstolsväsendet.

Migrationsverket och domstolsverket har tidigare uttryckt att regeringens besparingskrav fått negativa konsekvenser för ärendehandläggningen. Kompetens personal har sagts upp, antalet avgjorda ärenden har inte ökat som det borde, och handläggningstiderna har återigen ökat. Senast i vårbudgeten 2020 sköt regeringen därför till resurser till migrationsdomstolsväsendet. Migrationsverket och domstolsverket har dock sedan dess återigen uttryckt ett behov av ökat anslag för domstolsverksamheten.

Det kan i sammanhanget nämnas att redan i dagsläget väntar uppemot en fjärdedel av alla inskrivna hos migrationsverket på beslut i överklagandeärende. I längden skulle således kostnaderna för mottagningssystemet med råge överskrida de eventuella besparingar som gjorts inom domstolsväsendet, vilket migrationsverket och domstolsverket påtalat vid flera tillfällen.

I regeringens nuvarande budgetförslag har domstolarna visserligen beviljats viss kompensation, men fortfarande finns ett underskott sett till det aviserade behovet. Sverigedemokraterna föreslår därför ett tillskott för att garantera att domstolarna får alla förutsättningar för att genomföra en ordentlig insats och avarbeta ingående balanser. Efter 2021 minskar anslaget dock i takt med det minskande antalet överprövningsärenden.

Minskade kostnader för mottagningen inom 1:1

Med minskade asylflöden, och snabb avarbetning både hos domstolarna och hos migrationsverket, kommer antalet inskrivna i migrationsverkets mottagningssystem minska redan under 2021, för att nästan helt försvinna till början av 2022. Därmed uppstår en arbetsbrist, och antalet medarbetare kan minska drastiskt. Därefter fortsätter den trend av minskade personalresurser för detta ändamål som pågått sedan 2017, och möjliggör omfattande besparingar.

Sverigedemokraterna föreslår dock vissa reformer av mottagningssystemet, främst genom införandet av transitcenter där asylsökande bor och vistas medan deras ärenden handläggs. Detta skulle drastiskt öka styckkostnaderna för mottagningen inom ramen för anslag 1:1, främst genom ett ökat behov av personal. Givet minskade flöden till Sverige minskar de totala kostnaderna för mottagningen likväl.

Minskade kostnader för mottagningen inom 1:2

Utöver minskade kostnader för mottagningen inom ramen för anslag 1:1, föreslår Sverigedemokraterna flera åtgärder som leder till ökad effektivitet och sparsamhet i mottagningssystemen, med billigare lösningar, ökade krav på självförsörjning samt vissa begränsningar i välfärdsutbudet till asylsökande. Införandet av transitcentret i

synnerhet kommer leda till skalfördelar och ökad kostnadskontroll. Detta leder i sin tur till ännu större besparingar.

Fler verkställda utresor

Utöver drastiskt minskade inflöden av asylsökande förväntas vår politik också leda till fler definitiva avslagsbeslut. Dessutom läggs stort fokus på att försvåra möjligheten att leva utan tillstånd i landet. Hela det offentliga ska kraftsamla för att motverka och slutligen montera ned det skuggsamhället som växt fram, och den kriminalitet och det utanförskap som följer med detta. Livstids utvisning blir också det normala straffet för grova brott begångna av utlänningar. Detta får sammantaget följderna att betydligt fler personer bedöms lämna landet än tidigare, både av fri vilja och med tvång. Särskilda avtal med tredjeländer ska också leda till drastiskt ökade möjligheter att verkställa utvisningar. Sverigedemokraterna skjuter därför till resurser för att i högre utsträckning möjliggöra detta.

Fler förvarsplatser

Ett led i arbetet med att omöjliggöra för personer att vistas illegalt i landet, i synnerhet då dessa personer kan antas utgöra en säkerhetsrisk, är utökade möjligheter till förvarstagande, något som i dag begränsas av såväl regelverk som resurser och de faktiska förvarsplatserna. Trots att läget varit på detta sätt under flera år har regeringen endast genomfört blygsamma satsningar på området. Politiken har också helt saknat ett långsiktigt perspektiv, med följderna att ansvariga myndigheter haft svårt att planera inför framtiden.

I Migrationsverkets analys av kommande behov från juli 2020 fastslogs att den rådande politiken skulle medföra att Migrationsverket skulle tvingas avveckla ett flertal av sina förvarsplatser om inte ytterligare medel anslogs. Antalet förvarsplatser skulle gå från dagens 528 till omkring 450 år 2021. Mot detta bör ställas tidigare beräkningar från Migrationsverket för att utöka antalet förvarsplatser. Regeringen har i sitt budgetförslag valt det förra alternativet. Vi väljer i stället det senare: att utöka antalet förvarsplatser.

Vidare anser vi att Migrationsverkets förslag för utökning är alltför blygsamt. Även om betydligt fler verkställda utresor förväntas ske beräknas behovet av förvarsplatser öka och kvarstå på en hög nivå de kommande åren. Därför föreslås det att målet bör vara 1 000 förvarsplatser år 2023.

Samtidigt konstaterar vi att kostnaderna för förvaren tillåtit skjuta i höjden på senare år, utan att någon större kvalitetshöjning har identifierats. Med vårt budgetförslag får därmed migrationsverket till stånd att utöka antalet förvarsplatser samtidigt som driftskostnaden per plats återgår till lägre nivåer.

Utvecklat stöd till återvandring

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att all ansvarsfull flyktinghjälp också måste möjliggöra en säker och trygg återvandring för den som så önskar. Redan i dag erbjuder Sverige ett visst återvandringsstöd, men det används i liten skala och är förhållandevis begränsat. Med vår politik ges Migrationsverket ett tydligt uppdrag att arbeta mer aktivt med återvändandeverksamhet.

Utöver dagens stöd, i utbyggd skala, ingår också proaktivt arbete såsom informations- och utbildningsinsatser samt arbete med att utreda behov av och förbereda återuppbyggnadssatsningar av särskild vikt för återvandring. Därmed övertas och utvecklas delar av den verksamhet som i dag ryms inom anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder.

Vidare omfördelas 800 miljoner kronor från generell biståndsverksamhet till ett nytt och specifikt anslag med särskilt fokus på biståndsverksamhet kopplat till återvandring. Häri ingår just återuppbyggnad av hemländer, men också återetableringsstöd, för att ge återvändande möjlighet att kunna återintegreras i hemlandet och därmed bidra till hemlandets tillväxt. Satsningen ska särskilt ses i ljuset av slutet av konflikten i Syrien, och det ökande antalet återvändande dit från andra länder.

Minskade kostnader för vidarebosättning

I enlighet med Sverigedemokraternas förslag ska vidarebosättning i Sverige bestämmas utifrån den kapacitet som kommunerna anser sig kunna ha. Vidarebosättning ska inte kunna ske om inte kommunerna är villiga därtill. Därutöver ska regeringen årligen fastslå en högsta kvot för vidarebosättningen, som ska gälla hela riket, och ska utgå från en helhetssyn för vad samhället och statsbudgeten klarar av. Inledningsvis bör denna kvot bestämmas till noll, till dess att samhällets förmåga att integrera nödställda, och erbjuda dem rimliga framtidsutsikter, förbättrats.

Minskade kostnader för tillståndsprovningen

Precis som asylflödena väntas minska till följd av vår politik väntas också anhöriginvandringen minska, i synnerhet som en följd av skärpta försörjningskrav. Även om olika fördröjningseffekter och äldre lagstiftning leder till minskad effekt, är det sannolikt att antalet nya anknytningsärenden minskar redan under 2021, och än mer 2022. Detta gäller i mindre grad även förlängningsärenden. Följden blir, precis som för asylverksamheten, att tillståndsprovningens enheterna med tiden drabbas av överkapacitet, vilket möjliggör avveckling och stora besparingar.

Minskade kostnader för medborgarskap

Sverigedemokraternas förslag om ett moratorium för beviljandet av medborgarskap leder i ett slag till att provningsverksamheten i detta ärendeområde blir överflödigt. När moratoriet upphör, om ett antal år, kommer det återigen finnas behov av provningsresurser, men i och med förändrad lagstiftning är det sannolikt att behovet av provningsresurser ändå kommer vara avsevärt mindre än de rekordvolymerna som migrationsverket i dag registrerar.

Viss omställning av Migrationsverket

Till följd av de stora förändringar och besparingar som följer av allt det ovannämnda uppstår ett visst generellt omställningsbehov för Migrationsverket. Här inbegrips även vissa nya satsningar på bättre kontroll och öppenhet, både gentemot allmänheten, regeringen, och andra myndigheter. Detta medför givetvis ett behov av resurser, vilket

innebär att besparingarna inte kan räknas in i sin helhet redan 2021, utan först senare. Utöver den anslagsminskning som sker då politiken når fullt genomslag avseende balanser sker alltså en viss minskning år 2022–2023 till följd av att Migrationsverkets verksamhet stabiliseras.

Budgetförslag

Tabell 1 Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 08 Migration

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Migrationsverket	4 420 863	-398 000
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	2 879 869	-1 380 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	127 915	0
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	771 136	29 000
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	226 800	±0
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	362 150	±0
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	324 202	300 000
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	155 450	±0
99:1 Förvarsplatser	±0	210 000
99:2 Återvandring	±0	800 000
Summa	9 268 385	-776 915

1:1 Migrationsverket

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen	-398 000	-768 151	-1 060 784

Migrationsverket tillförs resurser för omställning samt till återvändandeverksamhet, samtidigt som besparingar under samma år leder till en total sänkning av anslaget. Anslaget minskar än mer 2022 och 2023, i takt med att Sverigedemokraternas förslag leder till avarbetade balanser och färre nya ansökningar. 210 miljoner kronor tillförs för en särskild satsning hos Migrationsverket med syfte att få till stånd driften av fler förvarsplatser. Beräkningen utgår från Migrationsverkets prognos från juli 2020, men även de uppgifter som förekommer i exempelvis migrationsverkets årsredovisning 2019, och Migrationsverkets rapport till Justitiedepartementet från april 2019 om behovet av förvarsplatser.

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen	-1 380 000	-2 363 000	-2 552 000

Anslaget sänks kraftigt i takt med att Sverigedemokraternas förslag på migrations- och välfärdsområdet minskar antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem.

1:3 Migrationspolitiska åtgärder

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen	-128 000	-105 000	-105 000

Anslaget dras in i sin helhet, och resurserna, såväl som ändamålet, omfördelas till anslaget 1:1 samt anslaget 2:1 nedan.

1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen	29 000	-222 000	-389 855

Anslaget anpassas för 2021 till Migrationsverkets och Domstolsverkets behov, så som uttryckt i Migrationsverkets julprognos 2020. Därefter sänks anslaget i viss mån år 2022, och i större år 2023.

1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen		-58 000	-141 000

Anslaget sänks i viss mån år 2022, och i större år 2023.

1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen		-67 000	-168 000

Anslaget sänks i viss mån år 2022, och i större år 2023.

1:7 Utresor för avvisade och utvisade

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen	300 000	300 000	300 000

Anslaget höjs över regeringens nivå under samtliga år, för att täcka ett ökat behov då fler utresor verkställs.

99:1 Återvandring

	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Avvikelse från regeringen	800 000	800 000	800 000

Ett nytt anslag införs i syfte att möjliggöra och underlätta trygg och säker återvandring av personer som sökt skydd i Sverige när hemlandet stabiliseras. Anslaget finansieras med medel från utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Medlen ska dock även fortsättningsvis ingå i Sveriges biståndsram och ska därmed användas till sådana åtgärder som lever upp till OECD:s biståndskommittés regler. Särskilda krav för detta anslag är att de därutöver bedöms bidra till ett välfungerande återvändande av personer vars skyddsbehov upphört.

Ändamål

Anslaget ska gå till åtgärder som leder till ökad återvandring av personer som kom till Sverige på grund av skyddsskäl. Det ska omfatta informationskampanjer, särskilda bidrag, samarbeten med myndigheter och organisationer i andra länder, utbildningsinsatser och olika program på plats, som ska leda till att fler återvänder från Sverige.

Jonas Andersson i Skellefteå (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Julia Kronlid (SD)

Linda Lindberg (SD)